

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

Grup mixt

SESSIÓ DEL CONSELL GENERAL

24 D'ABRIL DEL 2014

**INTERVENCIÓ DE JAUME BARTUMEU CASSANY, PRESIDENT
DEL GRUP PARLAMENTARI MIXT EN EL PUNT 4:**

**EXAMEN I VOTACIÓ DE LA PRESA EN CONSIDERACIÓ DE LA
PROPOSICIÓ DE LLEI QUALIFICADA DE PROTECCIÓ CIVIL ALS DRETS A
LA INTIMITAT, A L'HONOR I A LA PRÒPIA IMATGE**

Llegint la llarguíssima exposició de motius de la Proposició de Llei presentada pel grup parlamentari de DA podíem pensar: potser sí que, fent abstracció que una vegada més l'inspirador de la iniciativa vulgui patrimonialitzar-la en el seu currículum, hauríem d'estar-hi d'acord. En un poti-poti impressionant hi apareixen la Declaració Universal de Drets Humans, el Pacte Internacional de Drets Civils i Polític de Nacions Unides i el Conveni Europeu per a la protecció dels Drets Humans i les Llibertats fonamentals del Consell d'Europa.

Després s'invoca, no hi podia pas faltar, la Constitució, i també, no fos pas que s'oblidés, la Llei qualificada de protecció de dades personals.

I, a continuació, un garbuix de consideracions jurídico-literàries per vestir l'únic objectiu de la proposició: emmordassar les llibertats d'expressió i d'informació reconegudes a l'article 12 –vés per on la inacabable exposició de motius només en parla d'esbiaix– de la Constitució.

I en parla d'esbiaix per a blasmar-les i denigrar-les dient "... que freqüentment entren en col·lisió amb els drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge."

Que els promotors d'aquesta proposició de Llei siguin, en bona part, els mateixos que en l'anterior legislatura aplaudien a cor què vols, cor què desitges els comentaris digitals, verinosos i anònims, vessats contra el govern socialdemòcrata demostra fins a quin punt alguns promotors de l'onada taronja practiquen la moral de situació. Quan inspiraven –si no redactaven directament– comentaris anònims contra l'honor i la imatge dels membres del Govern i del Grup parlamentari socialdemòcrata, disfrutaven, aplaudien i reien.

Ara que, molt de tant en tant, s'escapa algun comentari que a l'entendre del seu altíssim concepte de l'honor polític o personal, els esquitxa una mica: correm-hi tots. Iniciativa legislativa al canto!

Poc importa que aquesta proposta no fos al programa de DA. Tampoc hi era l'IRPF us recorden aquests dies alguns dels vostres companys de comentaris verinosos de la legislatura anterior!

I el Govern en tot això?

Doncs també hi ha dit la seva, ho acabem d'escoltar, tot i que ja ho havíem llegit la passada setmana.

El Govern aplaudeix la proposició perquè es preveuen –cito– "... mecanismes de protecció desvinculats de la jurisdicció ordinària...".

Mirin, no cal haver estudiat a la Sorbone de París o a la Complutense de Madrid: uns mecanismes de protecció desvinculats de la jurisdicció ordinària només poden ser d'excepció, és a dir, al marge de l'Estat de Dret assentat a l'article 10 de la Constitució.

Tampoc això era al seu programa!

Però el Govern, en la seva passió per congratular-se amb els inspiradors de la proposició encara ha volgut ser més amable i en el seu criteri ha escrit, el dia 9 d'abril, i llegit, fa uns minuts, que el reconeixement dels drets de rèplica i rectificació ha de permetre, cito, "... de forma residual, afavorir un exercici professional del dret a la informació de major qualitat."

Tot un manifest, que tampoc era al seu programa del 2011.

De forma residual, escriu i diu el Govern.

Residual, que en llenguatge comú és sinònim d'una cosa negligible, que es pot menystenir, és doncs a l'entendre del Govern, el dret a la informació.

Al capdavant aquesta proposició de Llei pretén precisament això, emmordassar la llibertat d'expressió i assentar un menyscapse indissimulat al dret a la informació.

Però aquesta proposició pot comportar també greus conseqüències en pervertir el sistema. Ens acostem perillosament al que l'advocat francès Gérard Welzer escrivia l'any 1996 en el seu llibre, *Le juge, le journaliste et le citoyen*: estem no pas tant davant una qüestió jurídica sinó davant una equació econòmica. Ja no es tractarà tant de saber si s'ha atemptat contra l'honor d'algú sinó de saber quant pot costar.

Ens trobem davant una proposició de Llei clarament inspirada en la normativa espanyola en la seva jurisprudència constitucional (que ha estat abundant, entre altres raons gràcies a litigis de gran popularitat, com els casos "Pantoja" i "Isabel Preysler", amb rellevants conseqüències jurídiques). Per tant, si fóssim babaus, ens podríem creure que l'opció dels proponents pot ser fruit d'un criteri de prudència: que s'aculli regulacions de Dret comparat que ja gaudeixen d'una maduresa confiable. Si fos així no tindríem res a objectar en aquest punt.

Però aquesta ja tradicional imitació de la normativa espanyola no ha d'impedir el debat de la qüestió en els termes corresponents a la realitat jurídica andorrana. Així, cal fer un primer avís sistemàtic. La Constitució andorrana regula dos drets fonamentals diferenciats. D'una banda, l'art. 12 precisa que:

"Es reconeixen les llibertat d'expressió, de comunicació i d'informació. La llei regularà el dret de rèplica, el dret de rectificació i el secret professional. Queda prohibida la censura prèvia o qualsevol altre mitjà de control ideològic per part dels poders públics."

D'altra banda, l'art. 14 es refereix a una altra matèria quan disposa que:

"Es garanteix el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge. Tothom té dret a ésser protegit per les lleis contra les intromissions il·legítimes en la seva vida privada i familiar".

Són dues qüestions diferents (i, de fet, així són tractades en Dret Espanyol, d'on s'ha pres el patró). No obstant, la proposició de Llei de DA les unifica d'una manera injustificada. Així, el nom és el de "proposició de Llei qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge", però – especialment a partir dels articles dotzè i ss.– apareixen les nocions pròpies de l'art. 12 de la Constitució: el dret de rèplica, el dret de rectificació i la posició i responsabilitat del director o, en l'actual terminologia, del control editorial.

Que s'entengui bé la nostra posició: no ens sembla negatiu el plantejament de la protecció civil dels drets a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge. Però entenem que el lloc adequat per a les altres qüestions –rèplica, rectificació, estatus de la direcció del mitjà– s'ha de trobar en una lleï específica sobre les llibertats de comunicació i d'informació. Això permetria debatre adequadament els límits de la llibertat d'informació a Andorra. També seria el moment per a articular la clàusula de consciència dels professionals de la informació i per a protegir la seva independència. Fins i tot, no estarien de més algunes indicacions sobre la relació entre llibertat d'informació i independència dels professionals que treballen als mitjans de titularitat pública.

No cal que el recordem, senyores i senyors de la majoria, el darrer espectacle de la direcció de RTVA, SA.

El que proposem evitaria una confusió entre la salvaguarda del dret a l'honor, a la informació i a la pròpia imatge i la tutela del dret a una informació veraç. És cert que molt sovint van entrellaçades, però pensem que la dimensió política de la segona qüestió no pot amagar-se dins d'una discussió sobre la protecció civil de determinats drets. Que és el que proposeu i no acceptem. La nostra legislació ja preveu, abastament, en el Codi Penal, els mecanismes adequats per a protegir les persones que es vegin afectades en el seu honor o siguin víctimes d'una violació de la seva intimitat. Com també és d'aplicació a casa nostra el Conveni Europeu de Drets Humans.

En definitiva, mantenim una posició contrària a la presa en consideració, ja que es pretén regular en un mateix text dos drets constitucionals fonamentals. D'aquesta manera es vol evitar de forma indeguda, el debat al Consell General sobre la regulació a Andorra de la llibertat d'informació i de les qüestions que li són pròpies: dret de rectificació, dret de rèplica, posició de la direcció del mitjà, protecció del professional de la informació, clàusula de consciència i peculiaritats dels mitjans de comunicació públics.

Per tot plegat no votarem la presa en consideració d'aquesta proposició.